

DIRECTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: invoieală :: ::

REDACTOR:

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Reproșuri usturătoare

(dn.) Când scriem aceste șire, sigur, vor fi posibile deja în toate parohiile, îndrumările arhieresti cu ordinul ministerial, ce atrage atenția mai marilor bisericești, c'ar fi vremea să porceadă cu toată asprimea, împotriva preoților uitați de îndatoririle lor pastorale și de rostul ce-l au în biserică și societate.

Vorba de învinuire, spusă atât de apăsător și de categoric, din partea stăpânirii lumeste, la adresa slugilor Domnului, cade greu și lovește dureros. Destăinuiri ca aceea că sunt preoți cari, în urma înrolării lor în slujba unor asociații ce propagă vrajbă, ură și violență, se pretează la rolul de făptași certați cu creștinătatea, societatea, națiunea și îndatoririle legale, răsundă adânc și brezese ecouri amare în sufletele împreunăslujitorilor la jertfelnicul Legii celei noue.

Lăsdăm la o parte chestia că Ministerul are în vedere preoți de-ai noștri, ori de altă lege. Sigur e că-i vorba de preoți creștini. Și mai e sigur și aceea că se vorbește în cunoștință de cauză, pe temeiul de fapte. Dar dacă-i așa, ne întrebăm: cum se face că stăpânirea lumescă prinde de veste despre asemenea stări de lucruri, de notorietate publică, înaintea mai marilor bisericești? Unde au fost „ochii” ierarhilor expuși umilirii de a li-se fi atras atenția de niște mireni asupra unor păcătoșeni strigătoare din eparhia lor?

Căci de toleranță excesivă față de cei deviați dela calea dreaptă nu prea poate fi vorba. Și nici de activitatea parlamentară ce ar răpi înălților chiriarii vremea într'atâta, încât să nu se mai poată ocupa cu păstoria turmelor credincioase.

Cazul este peste măsură de intristător, fie că ne gândim la lipsa de control, mulțămită căreia cineva își poate face de cap, ca'n țara lui Crețene, în sânul bisericii, nestingerit de mine, până când glasuri străine, de dinafară, nu-și fac auzită indignarea ce nu și-o mai pot stăpâni, fie că ne vom gândi la mentalitatea ce s'a putut concretiza, sub haină preoțească, în forme atât de strănii concepției creștine, bine că sporadic acum, dar poate că în blocuri mai mari mai târziu, după sbenguelile incurajatoare a precursorilor cu capul în mână. E limpede doar ca faptul zilei că așa nu se slujește Domnului, nici nu se lucrează mântuirea sufletelor, — unica rațiune de a fi a preotului. Urmarea firească: disprețul acelora, cărora chemași suntem a le fi povățuitori pe căile evangheliei și părinși.

În fața acestor stări și constatări, vorba păr Gala Galaction, plecăm fruntea și suspinăm.

Dar nu-i iertat să rămânem la atâta. Toată boala are leac. Lipsa spiritului bisericesc e o boală, și cei cari sufăr de aceasta boală n'au ce căuta în cler. Doftorii spiritului au vreme destulă să-i cunoască în anii de seminar și să le opriască intrarea în staul. Și chiar dacă au intrat cumva pe ușa de din dos, te miri cu ce proptele, — naturam expellas furca, sarafii celor sfinte se arată îndubitabil, — să piară dintre noi! Dacă vor fi.

Duhul negațiunii

Insemnări și conclusiuni pe marginea fierberii celei mari
în jurul bugetului cultelor

(—) În bugetul mizeriei generale din 1931, cultele au fost năpăstuite deosebit. Mai mult decât toate celelalte ramuri de viață și tagme de funcționari publici. Toate, fără deosebire.

Firească și folositor ar fi fost ca, în fața necazului comun, să-și dea, toate, mâna, să-și fixeze un punct de vedere comun și cu puteri unite să ceară, fără șovăire și până în capăt, nu un tratament de favoare, ci unul de strictă egalitate cu ceilalți nefericiți beneficiari ai curbelor de sacrificiu. Singur o astfel acțiune, unitară și energică, ar fi putut rezolva repede și deplin încurcătura păgubitoare în care am ajuns toți deopotrivă. Orice alt diferend, orice alt litigiu, cu ori fără temei, dintre diferitele confesiuni, trebuia să amuțească și să-și aștepte limpezirea după trecerea, cu puteri unite, a hopului comun.

Au înțeles acest comandament firească al zilei parlamentarii preoți. Toți, fără excepție. Și au lucrat în consecință. Au reușit numai în parte. Pentru isbânda deplină ar fi fost nevoie de închiegarea tuturor conducătorilor bisericești într'un singur gând și singură acțiune.

Aceasta însă nu s'a produs. Din vina bisericii ortodoxe. Conducerea acestora a socotit să folosească tulburarea generală pentru alte scopuri, mai mult ori mai puțin mărturisite, a crezut, exact acum, după zece ani și în fața unei situațiuni deosebit de primejdioase, sosită clipa să-și afirme și în cifrele bugetului calitatea „dominantă” pe care i-o dăduse constituția. Și, în chip deosebit, să-și dovedească această virtute față de biserică noastră unită.

A și acționat în acest senz. Cu stăruință și abilitate vrednice de o cauză mai bună. Congrese, presă, memorii, delegații fără număr la cei în drept. Toate cu acelaș obiectiv: reducerea cultelor neortodoxe, în special a celui unit, la o situație bugetară mult inferioară celei de până acum, pentru a fi așezate într'o linie de pretinsă egalitate cu biserică ortodoxă, care până acum ar fi fost prigonită și neîndreptățită de toate cărmuirile, pe când ucenicii Papei dela Roma au fost scăldați în toate bunățile. Cu această condițiune, ei se declarau gata la orice sacrificii ar cere statul dela biserică în vremurile grele de azi.

Acest pas al oficialității ortodoxe a fost fatal. El este cheia bugetului imposibil pe care îl au, mai corect: nu-l au, cultele, până în ziua de azi. Din el s'a născut întâia hotărâre a ministrului cultelor de-a reduce ajutorul de stat al bisericilor cu măsura variată de 10% pentru ortodocși, 20% pentru uniți și 25% pentru minoritari. Iar când această procedură s'a dovedit imposibilă, printr'o reacțiune ușor de

înțeles, ministerul s'a gândit la soluția acordării unei subvențiuni globale diferitelor confesiuni, cu o tăiere turcească de 30% din totalul bugetului din trecut, lăsând în grija autorităților bisericești să se descurce cum vor ști cu suma ce urma să-le pună în întregime la dispoziție. Intervenția clerului ortodox — nu a ierarhilor dominanți! — și a parlamentarilor a zădărnicit și executarea acestui gând. Era însă cam târziu. Bugetul era depus pe biroul Camerii și ceasurile pentru votarea lui numărate. Stăruințele depuse în comisiunea bugetară nu au putut atinge alt rezultat decât cel cunoscut: au convins pe toată lumea despre dreptatea cauzei preoțimii, de unde a urmat hotărârea de-a se remedia. Nu numai parlamentarii mireni, ci și guvernul a fost de acord în această privință. Spre cinstea lor! Trebuiau însă fonduri cari să acopere deosebirea dintre prevederile proiectului depus și hotărârea luată în ceasul din urmă. Ministerul de finanțe le-a găsit în parte, (100 milioane), imediat. A rămas să-le găsească ulterior și pe celelalte. Le caută până azi. Cu condițiunea ca și cultele să-și facă ele însăși o scădere a bugetului cel puțin 9 la sută, (cotă realizată și la instrucțiune) fie prin suprimare de posturi, — ceea ce a făcut biserică ortodoxă prin parlamentarii ei, — fie prin acceptarea de bună voie a unei reduceri de salarii cu procente respective, drum pe care au fost nevoite să-l urmeze celelalte culte, cari nu aveau puțința de-a face economii din suprimări de posturi. Această situație s'a trecut în bugetul dezvoltat al cultelor, unde salariile preoțimii ortodoxe sunt scăzute cu 12%, ale uniților cu 21% și ale minoritarilor cu 23% față de trecut, urmând ca, după găsirea fondurilor puse în vedere de ministerul finanțelor, să se îmbunătățească situația cu încă 12%, așa ca preoțimea ortodoxă să nu aiba nici o scădere, afară de curba generală de sacrificiuri, cea unită de 9%, iar minoritarii 11%.

Este lămurit, că atitudinea bisericii ortodoxe, din care a răsărit întreagă această odisee dureroasă și încă neisprăvită, a fost una curat negativă, cu vădită tendință de dușmănie la adresa bisericii noastre. Precum este iarăși cât se poate de limpede, că această pornire negativă, inspirată, fie dintr'o regretabilă întunecare în gândurile conducerii ortodoxe, fie dintr'o nelămurită pornire de ură ancestrală, fie din nădejdea ascunsă a unui proselitism ușor, pe cât de zadarnic pe atât de stricțios intereselor naționale, este lipsită de orice temei și numai bine nu poate aduce bisericii ortodoxe însăși.

Că e lipsită de temeiul real, o știu toți

cunoscătorii în materie. Am lămurit-o și noi, în repetite rânduri, pentru cititorii noștri. Nu mai insistăm.

Dar chiar presupunând — dato sed non concessio — că ortodoxia a fost în permanență maltratată bugetar până în prezent, ceasul nu era potrivit pentru revendicări. Singur solidaritatea tuturor ne putea salva. Biserica ortodoxă avea tot timpul să-și ceară pretenziile drepturi între împrejurări normale, nu atunci când un astfel de gest nu putea decât să-i strice el în prima linie.

Și chiar în timpul oportun, biserica ortodoxă nu trebuie să umble pe calea nagațiunii. Stăruind mai mult pentru reducerea altora, decât pentru ridicarea sa proprie, face operă distructivă, periculoasă pentru ea mai întâi. Avem mângâierea că se găesc și între frații ortodocși frunțași cari înțeleg perfect de bine acest lucru. În „Vestitorul” din Iași (15 Decembrie 1930) pâr. *Petre Chiricuță* scrie lămurit: „În vreme ce toate celelalte confesiuni își țipă durerea lor... numai Biserica noastră... în loc să pătrundă, cum este de drept, ridicarea Bisericii noastre la nivelul stărilor mai privilegiate din alte confesiuni, dimpotrivă, ea consimte, fără nici o rezistență, la proiectele economiei care, repetăm, lovesc numai soarta celor mici, — și revendică în schimb coborrea și a altora la nivelul de sărăcie, de părăginire și reorganizare în care ne aflăm noi, între alte pricini și din cauza păcatelor și netrebniciilor noastre. Iată ceace apare extrem de întristător pentru apostolatul nostru! Biserica noastră nu poate fi decât geloasă pentru privilegiile pe cari alții le-au dobândit; în nici un caz ea nu poate pretinde despuierea altora de aceste privilegii, ci în numele celei mai sfinte dreptăți... ea trebuie să ceară ridicarea ei însăși cel puțin la nivelul altor privilegii pe cari le vede și le râvnește la alții”.

Iată un lucru pe care nu-l va înțelege niciodată Sibiul. El cântă mereu vechea arie. Din toată nenorocirea bugetară nu a învățat nimic. Nu se găsește nici acum decât la vechia idee fixă a canonicilor. „Telegraful” din 25 Februarie închină un întreg articol de fond acestei „uriae” probleme. Consilierii eparhiali

ortodocși au fost reduși la jumătate ca număr și sunt trecuți în buget numai cu leafa de bază, câtă vreme episcopiile unite și catolice și-au păstrat toți canonicii, în numărul grozav, de 6—10 de eparhie, cu leafă și gradații neatrinse. Nedreptate cu atât mai mare, cu cât acești canonici „sunt călugări, cari au depus votul sărăciei”, lucru de care statul nu ține seamă, ci „sărăcia o rezervă pe seama consilierilor eparhiali ortodocși, cari le pot suporta mai ușor în familiile lor numeroase, decât canonicii călugări”.

Adorabilă „naivitate”. — Canonicii sunt călugări, cu votul sărăciei. Așa vrea „Telegraful”. Așa îi știe după cei 79 ani de coexistență și chiar colaborare din trecut, pe canonicii Blajului! Să iertăm însă această nevinovată alunecare pe lângă adevăr. Este o floare de stil cu efect. — Dar chestiunea numărului și plății, este ceva mai gravă. „Telegraful” știe tot așa de bine ca și noi, că menținerea cadrelor noastre conducătoare nu este o favorizare a noastră, nici o nedreptate pentru ortodocși. Le menținem din sacrificiul nostru. Cum arată salariile trecute în buget. Dacă cred de bine, n'au decât să facă la fel. — Pe deasupra uită, că ministerul a revenit și asupra acestei măsuri. Consilierii vor rămâne. De ce nu spune și acest lucru? Pâr. Ivan se poate felicita: școala lui privitoare la datoria de-a spune adevărul, este în floare și la Sibiu.

Incheem. În biserica ortodoxă stăpânește duhul negațiunii. Care distruge, dar nu dă viață. Dacă ortodoxia noastră vrea să trăiască, să apuce altă cale. Este în interesul ei!

Căminul ziaristilor ardeleni — realitate. Uu vis vechiu al breslașilor condeului din Ardeal și Banat, în sfârșit, s'a împlinit: își au și ei căminul propriu, într-o casă cumpărată nu de mult pe calea Victoriei din București.

Sindicatul presei române de dincoace printr'asta și prin sporul de mijloace bănești ce i-a venit din partea fundațiunii „dr. I. Mihu”, a cărei epitropie a trecut întreagă zestrea morală și materială a fundațiunii (400.000

Lei) în posesiunea Sindicatului presei, se poate considera definitiv consolidat materialiceș și deci în stare să pășiască cu încredere și entuziasm în sfera preocupărilor profesionale.

Ni-se spune că în noua casă a doririi unui veac de gazetărie se vor strânge, cu plete, volume, broșuri, colecții de gazete, manuscrise, documente și informații pentru bibliotecă de specialitate, pentru aranjarea unui muzeu artistic și pentru a pune baza unei edituri cu monografiile celor ce au ilustrat până acum paginile ziaristice ardelenene.

Foarte bine. Și deie Dumnezeu ca urmașii mai fericiți, de acum, ai apostolilor scrisul, de odinioară, să nu iasă nici cât din tradiția înaintașilor căzuți în brazdă de conștiință că prin nici nu rând al lor n'au slăbit moralul neamului, ci dimpotrivă l'au întărit și l'au înălțat.

Regele dă pildă. Rare sunt cazurile în istorie când mizeria să fie fost mai universală și mai sufocantă ca acum. Și de puține ori s'arecerut mai imperios ca acum ajutorarea celor neajutorați, nu numai pentru a face destul pentru runcii evangheliei, ci și pentru a preveni dezastul publice.

Acest glas al vremii M. S. Regele nostru l'a înțeles deplin și i-a urmat sugestiile at de nobile. Cei 500 de săraci ospătați la Palatul și cei 250 nevoiași dăruiți cu de-ale mării în această zi de Vineria săptămânii trecute, precum și porunca de-a face zilnic, aceiași bunătate, la câte 100 de bătuți de soarte, ce al dovedește?

Pentru cei cu dare de mână pilda regală nu poate fi decât un îndemn grăitor: pasă și fă și tu așigderia. Și colectele ce se fac pentru „pâinea săracilor”, daniile ce se fac pentru ajutorarea celor lipsiți, sunt semne sigure că pilda regală prinde. De-ar prinde cât mai mult!

De-ale recensământului. Datele privitoare la recensământ, ce e drept, nu sunt încă centralizate. Se lucră însă de zor, în acest scop, la direcția generală a recensământului. Cătu-i pentru cifra populației țării, acea

□ □ Foia „Unirii” □ □

Tot în cauza pensiilor

— Reflexii pe marginea unor observări critice —
de pr. **Ion Rinea**

La întâmplinarea critică, ce mi-o face pâr. O. Popa, în nrul 1—1931 al „Unirii”, în cauza pensiilor, țin să fac și eu, în replică, câteva reflexii.

1. Pâr. O. Popa crede că nu-i de lipsă ca noi să cunoaștem punctul de vedere al statului în aceasta cauză, deoarece P. S. S. Arhieriei sunt în drept a pertracta cu guvernul afacerile bisericesti. Noi ne putem spune numai dorința. — Prea bine! Dar noi ne-am exprimat dorința în „Unirea” și pro și contra și tot așa, poate, și sinoadele protopopești. De unde va ști înaltul Cor episcopesc, care-i dorința majorității clerului? Apoi, dacă nu-i de lipsă ca preoșimea să cunoască părerea guvernului, ce rost a avut și are să ne tot agităm pe chestia aceasta în „Unirea”? Să batem apa în piuă? Și iarăș, este sau ba, cauza pensiilor o atare „afacere bisericască”, să o poată pertracta și aranja P. S. L. Arhieriei singuri cu guvernul, fără a ține seama de dorința clară a majorității clerului, pe care, ori și cum, îl atinge, îl interesează și-l doare în

primul rând aceasta chestiune, a cărei aranjare, pare-mi-se, implică și luarea unor sarcini asupra lui? Pot oare decide în cauză P. S. S. Arhieriei „de nobis sine nobis”, cu tot dreptul P. S. L. de a pertracta? — Numai acum văd, ce foloase mari putea aduce atât înaltului Cor episcopesc, cât și nouă, în aceasta grea problemă, organizarea profesională a preoșimii!

2. Că „statul nu poate refuza înglobarea preoșimii noastre la fondul său de pensii”, se poate, dar tot așa de bine se poate ca în actualele împrejurări excepționale, când fondul lui e supraîncărcat prin enormele pensionări forțate, să ne spună că, da, o fi acesta timp oportun pentru d-voastră, dar că pentru el e cel mai inoportun posibil.

3. Imi dau bine seama că statul nu e identic cu biserica ortodoxă, dar aceasta numai legal și pe hârtie. Motivul este pentru că legalitatea nu acopere întotdeauna realitatea. Ba realitatea ține să desmintă legalitatea și cu fapta și vorba. Căci, ce ne spun oare nedreptățile „legale” făcute bisericii noastre de guvernele țării — căci ele reprezintă statul — numai în materii de reformă agrară, și ce ne învață mizeriile cauzate bisericii noastre, silită să-și vadă ocupate locașurile de închinare între scene din războiul religios de 30 ani de acum patru veacuri și acestea în văzul autorităților statului, cari au adoptat o neutralitate cu tălc? Dar statul a ținut să-și afișeze timbrul său oarecum confesional și cu vorba,

spunându-ne că are o religie „dominantă”, și fața căreia „protecția cea deopotrivă” rămân doar o vorbă frumoasă spre iluzia celor naivi. Deoarece, însă, aceasta lature a chestiunii, cade în grija P. S. S. Arhieriei, cari, peste interesele noastre momentane, vor trebui să vadă mai departe și să examineze problema sub unghiul marilor interese ale bisericii viitor, cu toate urmările bune și rele ce se compoartă, — să trecem mai departe.

4. Nu văd de ce „chiar eventualitate separării bisericii de Stat reclamă trecerea cel mai grabnică la fondul statului?” — DC contră cred că chiar aceasta eventualitate prinde ca împreună cu grija pensiilor să purtăm mai departe și grija actualului nostru fond care la o eventuală separare ne prinde bida de minune! Și mai cred că, acum ca și atunci nu celibatul, ci o altă orientare a educației clerului tânăr, e mijlocul de salvare al bisericii noastre. Dacă nu-l avem, să nu-l dorim căci celibatul obligator înseamnă a lăsa biserica fără preoși, la noi. Cine vrea, se poate cellba și așa în dragă voce!

5. Iar acum trebuie să fac o constatare. Pâr. O. Popa nutrește o vădită slăbiciune pentru contradicțiile izbitoare din articolul meu. Le și expune cu adevărată plăcere, unde vă găsește. Iată întâia:

Cică eu fac o nedreptate aderenților pe Sibiul dela stat, când îi invinovățesc că ei d'au fi adoptat soluția aceasta, fiindcă ea ar ce

După evaluările de până acum, deși aceste evaluări nu sunt definitive, se poate spune că se apropie de cifrele date când cu numărările din 24 Aprilie 1927, 31 Decembrie 1928 și 31 Decembrie 1930. Și anume: populația României ar fi astăzi de 17.820.000, față de cele 17.373.000 din 1928.

Făcând o statistică a evaluărilor comparative pe întreaga țară și pe regiuni, ar ieși la vedere așa: Populația Transilvaniei și a Banatului este de 5.500.000, față de 5.388.000 din 1928; a Bucovinei este de 850.000, față de 829.000 din 1928; a Basarabiei este de 2.720.000 față de 2.628.000 din 1928, iar a Vechiului Regat este de 8.750.000, față de 8.528.000 din 1928, provinciile alipite dând acum un total de 9.070.000, față de 8.835.000 din 1928.

Se așteaptă terminarea operațiunilor de control în unele județe basarabene și în unele regiuni bucovinene, ca să poată fi cunoscută exact cifra totală a populației cu începutul lui 1931. Deosebire mare numerică însă nu va fi, la nici un caz. Și că nu va fi nici un Român iubitor de neam și țară care să nu dozeze pentru proxima numărătoare o creștere proporțional, mai mare, a populației, iarăși e neîndoios.

Stiri mărunte

Administrative. Fiindcă ne-a venit la cunoștință că mai mulți dintre On. abonați nu-și păpăta regulat foaia, îi rugăm pe toți cei cărora li s-a făcut vre-o neplăcere de felul acesta, să ne scrie, ca să ne interesăm pe toată linia de critică răului și să luăm măsurile ce se impun pentru sanarea lui.

Personale. Preaven. Ordin. arhiep. a numit pe On. Vasile German din Berghin la Giuleș. — Ven. Ordinariat episcopesc de Oradea Mare a numit pe On. Ioan Ternovan la Unimăt, pe On. Alexandru Ierdic la Mădăraș, pe On. Florian Găvrilașiu la Santău, pe On. George Bonea la Hotoan.

— Ven. Ordin. episcopesc al Lugojului a numit pe On. Ioan Șuta la Bobâlna, iar pe On. Remus Popovici, neohirotonit, la Mărtinești.

stortări și jertfe mai mici ca creierea fondului nostru, — deoarece le aduc aceasta acuză fiindcă eu însumi sunt celce „mă tem“ de a aduce jertfe la fondul de pensii al statului (sle!). Ori procedeul acesta, de a-mi arunca înapoi ca o minge, cu o îndrăzneală și abilită îndemănare dialectică, adevăratul motiv al aderenților pensiiilor dela stat, e un procedeu neserios, necrezând în el nici autorul lui. Când toți suntem de acord că mai mari jertfe reclamă creierea fondului nostru, cerut de mine, decât înglobarea la stat, preconizată de păr. O. Popa, să vii și să afirmi totuș contrarul, e un asalt temerar încercat împotriva evidenței, asalt sortit înainte a da fiasco.

Nu strică să toarcem, însă, puțin mai departe firul logicei, fie și greșite, a păr. O. Popa. Dacă statul ne cere și el jertfe la fondul lui — așa a spus d-sa — întreb pe partizanii acestei soluții, de unde atâta generozitate față de fondul statului, pentru care sunt gata la jertfe fără să crâcnească măcar, și de unde atâta sgârcenie manifestată față de propriul lor fond, când vine vorba de jertfe? Ori, d-lor, voind să se scape de greutățile creierii fondului lor, sunt gata să accepte sarcinile ce le impune statul, ca să fie — vorba alula — „curățaji“ și de actualul lor fond. De ce te temi, nu te trece. Incidit în Scyllam, qui vult evitare Charybdim. Te ferești de vrede și dai în ciubăr!

Vreau să-mi completez și mărturisesc

Numărul cardinalilor. Colegiul purpuraților romani actualminte numără cincizeci și nouă de membri. În anul ce a trecut au murit opt inși. Dintre cei în viață cel mai bătrân este cardinalul Frühwirt cu cei optzeci și cinci de ani ai săi, iar cel mai tânăr este patriarhul de Lissabona, cardinalul Cerejeira, în vârstă de abia patruzeci și două de ani. Majoritatea acestui atât de important colegiu o dau membrii cari nu sunt de naționalitate italiană, — treizeci la număr, — italieni fiind numai douăzeci și nouă de inși. În Martie c. se va ținea consistorul ce va crea pe noii purpurați. În ce privește însă numărul și numele acestora, până în prezent nu se știe nimic pozitiv.

Aniversare duloasă. Cazul s'a petrecut în Japonia atâtor lacrimi și valuri de sânge creștin, în ținutul Urakami, unde la 1865, după treisute de ani de absență a ierarhiei și a slujbii creștine, misionarii catolici găsesc, spre stupefacția lor, câteva mii de catolici rămași credincioși crezului străbun, din tată în fiu, chiar și în lipsa preoților, pentru că în 1870, să îndure o nouă, și cea din urmă prigoană. În acest an cele 3414 de suflete catolice — bărbați, femei și copii, — au fost împrăștiți, în grupe mici, în 21 de provincii a împărăției. Suferințele surghiunului de trei ani și jumătate răpun viața alor 664 de inși. Din cei reînțorși la vetre mai trăesc și astăzi 420 de inși, între ei și un anumit Komatsu Suma, care e într'al 97-lea an al vieții. Toți aceștia — cinci inși preoți — s'au adunat în Decembrie trecut în catedrala din Nagasaki să serbeze împlinirea alor 60 de ani dela exiliul suportat cu atâta eroism. I-a cuminecat pe toți episcopul indigen Hayasaka, între lacrimile asistenței de peste șapte mii de creștini, și-i urmărește privirea plină de admirație a tuturor fraților întru Hristos, cari nu pot să nu vadă în ei strălucite pilde de statornicie în credință, în pofida oricăror greutăți și primejdii, de cari e plină lumea în toată vremea.

Semne de viață. Și încă de viață conștie, creștină, catolică, dau, între altele, Reuniunea »Sf. Maria« din Cluj, Agru și Astru din Oradea. Cea dintâiu a organizat o serie de conferințe, cari se țin în fiecare Joi la orele șase, seara, în sala Prefecturii. Începutul l'a

făcut păr. Gârleanu, publicistul franciscan, în 26 Febr. c. vorbind despre Dante și sufletul catolic ce-i străbate întreaga Divină Comedie. Filiala Agrului dela parohia din Oradea ține și ea în fiecare Duminecă, după sf. liturghie, adunare de propagandă, la școala normală, iar Astru-l (Asociația Studenților români uniți) a ținut în 15. Febr. c. o foarte reușită șezătoare publică, literară-culturală, anunțând alta pe 29 Martie c. — Timpul Paresimilor fiind, poate, cel mai potrivit, pentru manifestări de atare natură, ar fi bine să fie folosit pretutindenea de organizațiile noastre religioase, întru lămurirea credinței și creșterea evlaviei.

Locale. Dumineca viitoare, a doua din Paresimi, va predica în Catedrală păr. Dr. Gavrilă Pop, prof. de religie.

— Banca »Axente Severu« și-a ținut în ziua de 15 Febr. c. a III-a adunare generală, care a putut constata sporul frumos făcut de această tinăru instituție bancară ce arată cu încheierea anului 1930 un profit curat de 66.658 Lei.

— Direcțiunea liceului a făcut tinerimei școlare și publicului o surpriză plăcută: a introdus în programul de cinema și filme sonore. Ca cele dintâiu aici la noi au figurat »Potopul« și »Cântărețul nebun.«

În lumea veșnicilor armonii, — cu anticipație. Așa trăiește, după împăcarea sa cu biserica, marele poet italian Gabriele D'Annunzio, în vila sa din Gardone. Are o deviză: Să nu dormi! Și se ține de ea. Muncеște 12 ore pe zi. Adesea și mai mult. Se culcă la ora 5 dimineața și la 12 e sculat și îmbrăcat. Se preumblă puțin, prânzește solitar, frugal, asemenea monahilor (e frate laic, terțiar, în ordul sf. Francisc) sub binecuvântarea mută a statuei sărăcuțului din Assisi. Mese bogate dă numai când are oaspeți rari. Altfel petrece mult în meditații și rugăciuni, în capela tăcută a palatului său, în cuprinsul căruia abia se aud alte sunete decât răpăitul picăturilor de apă ce cad, una câte una, într'o cupă de metal, — simbolul veșnicilor armonii, în lumea cărora se pregătește să între și marele artist din pragul celor șeptezeci de ani ce-i are îndărăptul său.

Constituire. Societatea studenților români uniți din București și-a ales, pe anul 1931,

alci fără reticențe gândul întreg cu privire la fondul nostru de pensii. Dacă preoțimea își creiază un fond al ei, se cuvine ca preaven. Superioritate să admită, ca la administrarea lui să ia parte activă și preoțimea prin delegații ei din motivul, ca pe viitor să nu se mai audă, în surdină și publice, nemulțumiri aduse felului de administrare al acelu fond, creindu-l-se prin acelea o atmosferă nu chiar favorabilă, cu toate Rațiunile ce se publică.

6. Trebuie să spun că niciodată n'am cetit atâtea monstruoziități învrăjbite cu cel mai elementar simț logic, câte am cetit în articolul păr. O. Popa, pe contul meu. Ci că — spune d-sa — eu recunosc că din cauza greutăților familiare nu ne putem face fondul nostru, dar că cer să renunțăm și la fondul de pensii al statului (întâia contradicție); apoi că stăruesc pe lângă creierea fondului nostru, ca, convins că acesta nu se face, se recomand asigurările pe viață (a doua contradicție).

Răspund la ambele a) în genere: Procedeul păr. O. Popa: de a căuta, a alege pe sprânceană și de a pune alături atari frânturi de fraze, ca să se bată în cap, cu voita ignorare a logicei ideilor autorului, — e un procedeu inadmisibil și neuzitat de oamenii, cari se respectă. E doar procedeul celorce dovedesc cu Biblia în mână că: „Nu e Dumnezeu“.

b) La prima antiteză: Nu e adevărat că eu aș recunoaște că greutățile familiare ar fi cauza că nu ne putem crea fondul nostru,

deoarece afirmația aceasta e pusă de mine în gura partizanilor pensiiilor dela stat, și prin urmare nu e a mea, deci pe nedreptul mi-se atribue mie. Contrazicerea relevată de păr. O. Popa în realitate e, deci, inexistentă. Contextul nu lasă nici o îndoială.

c) La a doua antiteză: Dacă e adevărat că stăruesc pentru refacerea fondului nostru, nu e adevărat că „aș fi convins că acesta nu se va face“ și de aceea aș recomanda asigurările. Dovada e că nici d-sa nu citează fraza ce mi-o ascrile, ca a mea! Ce bucuros ar fi citat-o, dacă putea. Prin urmare afirmarea, că aș fi convins că fondul nostru e irealizabil, e invenția d-sale, și, deci, pretinsa antiteză nu există. Încă o dovadă a felului în care operează păr. O. Popa articolul meu. — Alceva am spus eu: „Credința mea este că problema (creierii propriului nostru fond) numai o preoțime organizată o poate soluționa. Până se va ajunge la aceasta“ să asigurăm viitorul alor noștri, poate, prin asigurări. Ori asta nu înseamnă ceace ar vrea păr. O. Popa. Din faptul că nu ne-am organizat nu rezultă logic că organizarea ar fi imposibilă.

7. Et nunc venimus ad fortissimum. Urmează argumentul zdrobitor: „Statul din urmă e frumos și, pentru Sf. Sa, care n'are copii, e realizabil, dar ce va putea face cel cu 5—6 copii?“

E de prisos să răspund aici la aceasta întrebare pusă cu atâta candoare, deoarece

noul său comitet, în persoanele dlor: Pavel Budiu (președinte), Victor Crețu (vice președinte), Romul Boca (secretar general), Gh. V. Rednic (secretar de ședință) și Ioan Tric (cassier), având ca membre pe dsoarele Hermina Crișan și Aurica Pop iar între cenzori alegând, pe lângă dnii Grigore I. Bianu și Septimiu Pop, pe dsoara Eugenia Todica — Dorim Societății astfel constituite multă dragoste de muncă și stăruință în străduința spre idealul religios-cultural, prin care se ajunge și la realizarea celui național-social.

Concurs. Preaven. Ordin. arhip. publică, cu termenul de 15 Martie c. concurs la parohiile: *Vaidetu* (distr. Luduș); *Delureni* (distr. Cătina); *Miheșul de câmpie* (distr. Pogăceaua) și *Boteni* (distr. Cătina).

— Ven. Ordin. episcopesc de Oradea Mare publică, cu termenul de 1 Martie, concurs la parohiile: *Istrău* (distr. Careilor), *Petreu* (distr. Marghita), *Sâg* (distr. Șimleului), *Topa de Criș* (distr. Central), *Mal* (distr. Șimleului) și *Hurez-Ponița* (distr. Zălăului).

PENTRU ACEI CARI MUNCESC CU ZOR, dejunul cel mai ideal este laptele cu Ovomaltine. Gust plăcut, se poate pregăti cunoștință și ne face suportabil oboselile zilnice.

Flecne poate trăi o sută de ani.

Știrea ne vine de la d. Gueniot, președintele Academiei de medicină din Paris. Arta viețuirii îndelungate e simplă de tot. „Trebuie numai — declară numitul profesor —, să ne străduim de a trăi pe cât mai posibil liniștit și pașnic și să evităm orice abuz. Nu e necesar să bem numai apă. Consumarea vinului ori a berei în cantități moderate, nu este nicidecum dăunătoare, și de asemenea nu e nici o erimă, dacă, înainte de masă ne permitem, din când în când, să luăm câte-un paharel de alcool. Până și fumatul nu este o piedică pentru a ajunge la vârsta de o sută de ani. Principalul este să facem zilnic exerciții repetate de respirație, fricțiuni și spălături pe tot corpul și numeroase mișcări în aer liber și în soare”. — Principiile moralei creștine: Fii cumpătat! nu te da moleșirii, ci lucrează cât poți! capătă o nouă și strălucită verificare științifică.

răspunsul cuvenit l-au dat demult faptele, dovedind celor vor să înțeleagă că sfatul, dacă „e frumos“, e totodată și „realizabil“ și pentru alții. Un mănunchiu de înalmoși preoți dela Șimleu și-au creiat fondul lor de pensii. De ce n'am putea face cu toții, ceea ce au putut face câțiva inși? Și, și fiindcă d-sa a ținut să aducă vorba de copii, să fie liniștit că între acei preoți se vor afla unii, poate, chiar cu mai mulți copii ca d-sa, dar la tot cazul cu un salariu cu mult mai mic (abia o cincime poate a salariului d-sale!). Cred că răspunsul e deplin edificator.

8. Țin să mai spun, în fine, un lucru. Nu sunt adversar cu orice preț al pensilor dela stat, fiindcă nu înțeleg să urmez o părere, din rău înțeles spirit de consecvență, până în pânzele albe ale absurdului. Ar fi o încăpăținare. Dacă ni se vor putea de depline garanții, că nu ne vom căi nici noi, nici urmașii noștri în preoție de pasul ce-l urgitează cu atâta zel păr. O. Popa, mă plec și eu mă bucur că spinoasa problemă a viitorului nostru a putut fi norocos rezolvată de preopinienții mei, cari astfel merită toată lauda și recunoștința tuturor.

Pe viitor, însă, de loc n'ar strica mai puțină pasiune și mai multă obiectivitate în discuțiile păr.-lui O. Popa!

Excursiune pedagogică. După cum suntem informați, se organizează pentru corpul didactic român o excursiune de studii la Germania, care va începe la 26 Aprilie și se va termina la 13 Mai 1931. Se vor studia cu această ocaziune în primul rând noile mișcări în domeniul învățământului primar și normal primar. Informațiuni se pot cere dela Liga Culturală Germană din România, Sibiu, căsuța poștală 152.

CONSTIPAȚIA, lenevia intestinală e sursa multor neplăceri. 2—3 dragăeuri Artin luate seara, produc dimineața un scaun normal, ușor și abundent.

Aviz. Abonații revistei omiletico-pastorale «**CUVÂNTUL ADEVĂRULUI**» pe aceasta cale sunt avizați, că din cauza îmbolnăvirii redactorului ei, de gripă și pleurezie, revista va apărea cu întârziere, pentru care se cer scuze. *Administrația.*

† **Nicolae Pinciu,** parohul Hosmanului s'a stins la vârsta de 75 de ani ai vieții și într'al 50-lea an al preoției sale — Odihnească în pace!

IN CAFENELE, în localuri aglomerate pastilele Anacot ne apăra de influență și guturaiu. Prețul unei fiole Lei 37.

Telefonul „Unirii“

P. Vetiș. Dacă venia mai de vreme, era cât se poate de binevenit. Așa însă e prea târziu. Și fără de aceea se imbulzesc și alte chestii să ajungă la rând.

B. Sighet. Adevărat. Pe malurile Cibinului e mare plâns și tânguire: «Agru» își face de cap — zice-se — în părțile maramureșene. Procletele de autorități administrative, trecute cu trup cu suflet în apele acelei asociații, — indeosebi notarii, — pun bețe'n roate glozelor gata altfel de a alerga cu cătel cu purcel, în brațele larg deschise ale ortodoxiei tământuitoare de toate boalele trupești și duhovnicești și de toată scârba. Leacul sibiian: toți acei tulburători de calcule pravoslavnic — împăciuitoare să fie «*cel puțin (?)* strămutați». Atunci tabloul Maramureșului de astăzi, — mai corect: de când fac emisarii ortodoxiei «apostolice» prin el, — deplâns de «*Gazeta Maramureșană*» No. 7—1931 ca un ținut în care «nimeni nu mai e sfânt», unde «totul e distrus», unde «autoritate, morală, .. religiositate, toate sunt răsturnate», unde aflăm «*goliciune de suflet pretutindenea; pizmă, răutate, zavistie între frați; neîncredere în toți; o totală necredință în spre mai bine;* unde «*Românii divizați, iar minoritarii strănși uniți* mențin situația», atunci acest tablou se va schimba ca prin farmec. Lupii se vor preface în mielucei blânzi, iudovii și minoritarii se vor topi și ei în căldura noului soare ce se arată în zare, raurile toate vor curge miere și lapte, raiul va veni în Tara Voevozilor. — Ce ție și cu stăpânirea, care nu înțelege o problemă atât de însemnată, ce poate fi atât de ușor soluționată?!

H. Vășad. Unde sunt preoți după inima lui Hristos, acolo și osteneală este destulă. Lăsăm, cum doriți, învăluit în haina tăcerii, harnicul ispravnic a tainelor Domnului, care într'un tinger an, a slujit în parohia sa 353 de liturghii, 77 utrenii, 140 de vecernii, 80 de botezuri, 32 căsătorii, 44 înmormântări, 356 parclise, 29 masluri; a făcut 29 provideri, a ținut 185 catehizări și 27 ședințe de reuniuni și a săvârșit 131 alte acte pastorale; a spus 358 predici, a ascultat 3930 mărturisiri și a împărțit pe 8790 de inși cu sf. Cuminețură, — într'adevăr o muncă apostolică vrednică de admirația tuturor. Când vom avea o preoțime, în absoluta ei majoritate, ostenindu-se în tăcere, fără a se cruta și fără a aștepta prea multă răspplată dela oameni, n'o să ne temem nici de porțile iadului. Și bun e Dumnezeu, încetul cu încetul o să ajungem și acolo. Poate chiar încercările grele prin cari trecem o să ne curețe de năimiții ce, eventual, se vor fi pripășit între noi.

Am primit abonamentul pe 1931: P. Copali ofiul parohial Craidorolt; C. Tg. Mureș; Dr. P. Mureș; Dr. C. Satu-mare; Dr. V. Oradea; B. Viile Ap. B. Lăpușel; A. Zlatna; B. Santău; C. Topa-mică; Tămășești; N. Târgu-Mureș; P. Iezuiți, București; E. scopia Bălți; Dr. A. Focșani; Dr. S. Aleșd.

Dr. B. Cluj. Abonamentul e achitat până la XII 1931. În contul sumei de 200 Lei ce a întrecut Unirea, Păr. P. Ciobotariu din Reghin sat.

Oficiul parohial. Poiana Ilvei. Chităm primul abonamentului pe anul curent. Numărul cerut l'am trimis.

Dr. B. Murska Sobota. Am primit suma de Lei, abonament pe anul curent.

Dr. S. Budapesta. Am primit abonamentul prețului Calendarului.

Oficiul parohial Stărcin. Am primit 400 Lei. abonament pe 1929 și 1930.

Oficiul parohial Crăiești. Confirmăm primul abonamentului pe anul trecut.

Oficiul parohial. Bărbătenii de sus. Am primit abonamentul pe 1930.

Dr. F. Lugoș. Am primit 300 Lei. Achitat pe la 30. VI 1931.

S. Vălișoara. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1930.

A. Băsești. Am primit abonamentul pe anul curent. Adresa s'a corectat.

Biserica. Codor. Am primit 400 Lei, abonament pe 1930 și 1931.

Biserica. Telecin. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1928.

B. Greoni. Am primit 400 Lei, abonament pe timii doi ani.

Oficiul parohial. Suplac. Chităm primirea abonamentului pe 1930.

TIMP DE 55 ANI

multe mii de cumpărători mulțumiți comandă trebuința lor de semințe de legume, flori, agricole, cepe de flori, plante, trandafiri altoiți ș. a. în calitate cunoscut superioară dela firma

ARPAD MÜHLE

cultură și comerț de semințe stabiliment de grădinarie

TIMIȘOARA

Preșent în românește la cerere gratuit

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efecuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 4-7

A APĂRUT

„Teologia pastorală“

de canonicul Dr. Nicolae Brînzeu, Vol. I. Păstorul și Turma (Hodegetica). Cu o prefață de I. P. S. Valeriu Traian Frențiu, arhiepiscop de Oradea.

Prețul: broșat Lei 350, legat Lei 380.

Până nu intră în comerț, se poate avea la autor cu prețul de: Lei 280 broșat și 310 legat.

Grăbiți cu comanda. Adresa: Dr. Nicolae Brînzeu, canonic Lugoș j. Severin.

7-25

Pruncul are nevoie de trei lucruri: pudra pentru copii, crema și săpunul HÖFE